

ปาฐกถาพิเศษ

วิโรจน์ สันติประภาพ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย

เรื่อง “แนวโน้มเศรษฐกิจไทย: โอกาสและความท้าทายของภาครัฐและเอกชน”

ณ ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ

วันจันทร์ที่ 28 มีนาคม 2559 เวลา 13.45 – 14.30 น.

ท่านประธานกิตติมศักดิ์ หอการค้าจังหวัดเชียงใหม่

ท่านประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่

ท่านผู้ร่วมเสวนา และแขกผู้มีเกียรติทุกท่าน สวัสดีครับ

ผมรู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้มีโอกาสมาแลกเปลี่ยนมุมมองทางเศรษฐกิจกับท่านผู้บริหารในจังหวัดเชียงใหม่อีกครั้งหนึ่ง ขอขอบคุณสำนักงานภาคเหนือที่ได้จัดงานวันนี้ขึ้นและได้เลือกหัวข้อเสวนาที่เหมาะสมยิ่ง เพราะความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion) หรือ GMS มีความหมายต่อศักยภาพและแนวโน้มการเติบโตของเศรษฐกิจไทยในอนาคต ผมหวังว่าการสัมมนาวันนี้จะเป็นเวทีแลกเปลี่ยนมุมมองความคิดและประสบการณ์กับทุกท่าน ซึ่งล้วนแต่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงใหม่และภาคเหนือ

ในวันนี้ผมขอเล่าถึงมุมมองแนวโน้มเศรษฐกิจไทยของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นทั้งโอกาสและความท้าทายต่อภาครัฐและภาคเอกชน จำเป็นอย่างยิ่งที่เราต้องวางกลยุทธ์รับมืออย่างรอบด้านและทันที่ช่วงแรกผมจะพูดถึงความผันผวนในตลาดเงินตลาดทุนโลก ต่อจากนั้นจะพูดถึงแนวโน้มเศรษฐกิจไทย และในช่วงสุดท้ายจะนำเสนอมุมมองเกี่ยวกับการยกระดับศักยภาพของเศรษฐกิจไทยและแนวทางการเชื่อมโยงกับภูมิภาค

ผมขอเริ่มด้วยความท้าทายจากความผันผวนของตลาดเงินตลาดทุนโลก ซึ่งมีนัยต่อเสถียรภาพของระบบการเงินไทย ตั้งแต่ต้นปี เราเห็นความผันผวนสูงขึ้นมากทั้งในตลาดหลักทรัพย์ ราคาสินค้าโภคภัณฑ์ และค่าเงินของหลายประเทศโดยเฉพาะเศรษฐกิจเกิดใหม่

ความผันผวนดังกล่าวเกิดจากอย่างน้อยสามปัจจัย ปัจจัยแรก คือ การปรับโครงสร้างของเศรษฐกิจจีนซึ่งรัฐบาลมุ่งลดบทบาทของการลงทุนและการส่งออกสินค้า และหันมาเพิ่มสัดส่วนของการใช้จ่ายภายในประเทศ ในช่วงที่เศรษฐกิจจีนกำลังปรับโครงสร้าง นักลงทุนย่อมอ่อนไหวต่อสถานการณ์และข้อมูลต่าง ๆ มากกว่าในภาวะปกติ เพราะมีความไม่ชัดเจนในหลายด้าน อย่างไรก็ตาม มาตรการและความกังวลเกี่ยวกับแนวโน้มของเศรษฐกิจจีนเริ่มลดลงบ้างหลังการประชุมสมัชชาใหญ่พรรคคอมมิวนิสต์จีนในช่วงกลางเดือนมีนาคมที่ผ่านมา ซึ่งส่งสัญญาณว่าทางการจะดำเนินนโยบายการเงินการคลังแบบผ่อนปรนเพื่อประคับประคองแรงส่งของเศรษฐกิจไปพร้อม ๆ กับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและลดกำลังการผลิตส่วนเกินในหลายอุตสาหกรรม ในระยะต่อไป การปรับโครงสร้างของเศรษฐกิจจีนยังมีโอกาสที่จะสร้างความผันผวนในตลาดการเงินตลาดทุนและราคาสินค้าโภคภัณฑ์ ซึ่งเราต้องติดตามอย่างใกล้ชิด

ปัจจัยที่สองเกิดจากความผันผวนของราคาน้ำมันและราคาสินค้าโภคภัณฑ์ ตั้งแต่ต้นปี 2558 เรื่อยมา ราคาน้ำมันและสินค้าโภคภัณฑ์ปรับลดลงอย่างรวดเร็ว จนกระทบต่อฐานะทางการเงินของประเทศผู้ส่งออกสินค้าดังกล่าว ตลอดจนความสามารถในการทำกำไรและความสามารถในการชำระหนี้ของธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจกระทบเป็นลูกโซ่ไปยังการจ้างงาน การลงทุน และฐานะของสถาบันการเงินของหลายประเทศ แม้ว่าราคาน้ำมันเริ่มทรงตัวมากขึ้น แต่ทิศทางในระยะข้างหน้ายังไม่แน่นอน

ปัจจัยที่สาม คือ การดำเนินนโยบายการเงินของธนาคารกลางใหญ่ ๆ ของโลกที่ทิศทางแตกต่างกัน (Policy Divergence) เศรษฐกิจสหรัฐฯ พื้นตัวชัดเจนขึ้นต่อเนื่องจนนำไปสู่การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายของธนาคารกลางสหรัฐฯ (Fed) เมื่อเดือนธันวาคมที่ผ่านมา ในระยะต่อไป Fed มีแนวโน้มปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยอย่างช้า ๆ ในการประชุมครั้งล่าสุดเมื่อกลางเดือนมีนาคม Fed ได้ส่งสัญญาณว่าจะชะลอความเร็วของการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยจากความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจโลก

ขณะที่ Fed จะทยอยปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ย ธนาคารกลางหลักหลายแห่งยังผ่อนคลายนโยบายการเงินต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจที่ยังอ่อนแออยู่มาก ธนาคารกลางญี่ปุ่นและธนาคารกลางบางแห่งในยุโรปหันมาใช้นโยบายอัตราดอกเบี้ยติดลบและพิมพ์เงินในการอัดฉีดสภาพคล่องโดยตรงเข้าสู่ตลาดทุน (หรือ QE) ธนาคารกลางจีนก็ยังมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสภาพคล่อง

เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจโดยต่อเนื่อง ในสภาวะที่ระบบการเงินโลกยังมีสภาพคล่องส่วนเกินสูงและ
ธนาคารกลางใหญ่ ๆ ดำเนินนโยบายการเงินแบบกลับทิศทางจึงทำให้การเคลื่อนย้ายเงินทุนผันผวน
มากขึ้น นักลงทุนอ่อนไหวต่อข้อมูลใหม่ ๆ และการส่งสัญญาณของธนาคารกลาง โดยเฉพาะเมื่อ
สัญญาณเหล่านั้นต่างจากที่ตลาดคาดหวังไว้

**แม้ว่าเศรษฐกิจไทยจะมีความเชื่อมโยงกับระบบการเงินโลกค่อนข้างสูง แต่ในช่วง
ที่ผ่านมาภาคการเงินไทยได้รับผลกระทบจากความผันผวนในตลาดเงินตลาดทุนโลกค่อนข้าง
จำกัดเมื่อเทียบกับเศรษฐกิจเกิดใหม่อื่น ๆ เพราะเศรษฐกิจไทยมีกันชนหรือภูมิคุ้มกัน
ด้านต่างประเทศที่ดี ผมขอยกตัวอย่างเครื่องชี้สำคัญ 3-4 ด้าน**

ดุลบัญชีเดินสะพัดของไทยเกินดุลถึงร้อยละ 9 ของ GDP หรือประมาณ 35 พันล้านดอลลาร์
สหรัฐฯ ในปี 2558 และคาดว่าจะเกินดุลต่อเนื่องในปี 2559 สาเหตุสำคัญเป็นเพราะต้นทุน
การนำเข้าน้ำมันถูกลงมาก เงินสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับสูงถึง 3 เท่าของหนี้ต่างประเทศ
ระยะสั้นที่มีอายุคงเหลือน้อยกว่า 1 ปี สะท้อนว่าฐานะด้านต่างประเทศของเศรษฐกิจไทยอยู่ในเกณฑ์
เข้มแข็ง และมีกันชนที่จะช่วยบรรเทาผลกระทบจากความผันผวนของเงินทุนเคลื่อนย้ายระหว่าง
ประเทศได้

นอกจากนี้ ในปัจจุบันนักลงทุนต่างชาติมีบทบาทไม่สูงนักในตลาดทุนไทย การถือครอง
พันธบัตรรัฐบาลและพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยของนักลงทุนต่างชาติอยู่เพียงประมาณร้อยละ
9 ของยอดคงค้างทั้งหมด หนี้ต่างประเทศของธุรกิจเอกชนก็อยู่ในระดับต่ำและส่วนใหญ่เป็นหนี้ของ
ธุรกิจขนาดใหญ่และมีการป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน ดังนั้น ความเสี่ยงที่จะเกิด
เหตุการณ์เงินทุนไหลออกฉับพลันจนกระทบต่อฐานะการเงินของธุรกิจรุนแรงเหมือนช่วงวิกฤต
เศรษฐกิจปี 2540 จึงมีไม่มากนัก ผมคิดว่าเราวางใจได้

อย่างไรก็ดี ในระยะข้างหน้า สภาพแวดล้อมของตลาดเงินตลาดทุนโลกยังเปราะบาง
จากปัจจัยภายนอกประเทศที่ประเมินทิศทางและผลกระทบได้ยาก กระทบ. จะติดตามสถานการณ์
อย่างใกล้ชิดและพร้อมใช้เครื่องมือนโยบายการเงินที่เหมาะสมเพื่อรักษาภาวะการเงินของประเทศ
ให้มีเสถียรภาพและเอื้อต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง **ที่สำคัญ ท่านผู้บริหารพึงตระหนัก
ว่าความผันผวนในตลาดเงินตลาดทุนและอัตราแลกเปลี่ยนสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งสองทิศทาง**

จึงไม่ควรชะล่าใจเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นในทิศทางใดทิศทางหนึ่งเท่านั้น เพราะจะทำให้
การบริหารความเสี่ยงขาดความรอบคอบและเสียหายได้
ท่านผู้มีเกียรติครับ

ในช่วงต่อไป ผมขอเล่าถึงแนวโน้มเศรษฐกิจไทยในปี 2559 จากการประเมินล่าสุดของ
คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา เศรษฐกิจไทยอยู่ในช่วงของการฟื้นตัว
แต่เป็นการฟื้นตัวแบบค่อยเป็นค่อยไปและไม่กระจายตัวไปภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ อย่างทั่วถึง
จึงไม่น่าแปลกใจที่ผู้ประกอบการในบางอุตสาหกรรม เช่น การท่องเที่ยว โทรคมนาคม และ
การก่อสร้างโครงการภาครัฐ จะรู้สึกว่าการกิจกรรมทางเศรษฐกิจค่อย ๆ ปรับตัวดีขึ้น ขณะที่หลายภาค
ธุรกิจยังคงซบเซา โดยเฉพาะภาคการเกษตรที่ประสบปัญหาจากภาวะราคาสินค้าเกษตรตกต่ำและ
ภัยแล้งที่ยาวต่อเนื่อง

ในภาพรวม กนง. ประเมินว่าในปี 2559 เศรษฐกิจไทยจะเติบโตที่ร้อยละ 3.1 สูงกว่า
ปี 2558 ที่ขยายตัวร้อยละ 2.8 แรงขับเคลื่อนหลักของเศรษฐกิจไทยจะมาจากการใช้จ่าย
ภายในประเทศและการท่องเที่ยว การลงทุนของภาครัฐจะคงเป็นกลจักรสำคัญในการขับเคลื่อน
เศรษฐกิจ การลงทุนของบางกลุ่มธุรกิจเริ่มขยายตัว ขณะที่การบริโภคของครัวเรือนโดยรวมทยอย
ฟื้นตัวตามการขยายตัวของรายได้นอกภาคเกษตร ด้านการท่องเที่ยวได้รับแรงส่งจากนักท่องเที่ยวจีน
และเริ่มเห็นการฟื้นตัวของนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศอื่นโดยเฉพาะจากยุโรปและเอเชียที่เคยชะลอ
ตัวในช่วงก่อนหน้า ทั้งปี 2559 คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวเข้ามาไทยประมาณ 32 ล้านคน สูงกว่า 30
ล้านคนในปีที่แล้ว เป็นที่น่ายินดีว่าสัดส่วนของผู้ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในภาคเหนือก็เพิ่มขึ้น
ต่อเนื่อง ช่วยกระตุ้นการใช้จ่ายใช้สอยในภูมิภาคได้ในระดับหนึ่ง

อย่างไรก็ตาม แนวโน้มการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยยังต้องเผชิญกับหลายความท้าทาย
สำคัญ การส่งออกสินค้าซึ่งเคยเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญยังคงซบเซา มูลค่าการส่งออกสินค้ายังหดตัว
สูงและมีแนวโน้มฟื้นตัวช้าจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าหลัก การเปลี่ยนแปลง
โครงสร้างการค้าโลก และปัญหาความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมไทย การส่งออกสินค้า
ที่หดตัวทำให้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ระมัดระวังที่จะลงทุนเพิ่มเติม ส่งผลให้การลงทุนภาคเอกชน

อยู่ในระดับต่ำ อย่างไรก็ตาม ผลกระทบต่อการจ้างงานโดยรวมยังไม่รุนแรง อัตราการว่างงาน
อยู่ในระดับต่ำแม้จำนวนชั่วโมงการทำงานจะลดลง

ท่ามกลางเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวแบบค่อยเป็นค่อยไปและแรงกดดันด้านเงินเฟ้อที่อยู่ในระดับ
ต่ำ การดำเนินนโยบายการเงินในช่วง 2 ปีที่ผ่านมาจึงอยู่ในทิศทางผ่อนปรนเพื่อเอื้อให้เศรษฐกิจ
ฟื้นตัวได้อย่างต่อเนื่อง ควบคู่ไปกับการป้องกันความเปราะบางที่อาจสะสมในระบบการเงินจากภาวะ
ที่อัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับต่ำมานาน ที่ผ่านมาระยะนี้เริ่มเห็นพฤติกรรมแสวงหาผลตอบแทน
(search for yield) ที่สูงขึ้น เช่น การลงทุนในตราสารทางการเงินบางประเภทโดยไม่คำนึงถึง
ความเสี่ยง (underpricing of risks) ตลอดจน ความร้อนแรงของภาคอสังหาริมทรัพย์ในพื้นที่
พฤติกรรมเหล่านี้เพิ่มสูงขึ้นแม้ว่าขณะนี้ยังไม่เป็นความเสี่ยงของระบบการเงินโดยรวมก็ตาม

ในการประชุมเมื่อสัปดาห์ที่แล้ว กนง. มีมติเป็นเอกฉันท์ให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่
ร้อยละ 1.5 ต่อปี เพราะเห็นว่านโยบายการเงินในปัจจุบันยังอยู่ในระดับที่ผ่อนปรน สะท้อน
จากหลายตัวแปร เช่น สินเชื่อรวมหุ้นกู้ภาคเอกชนยังขยายตัวได้ที่ประมาณร้อยละ 7 สินเชื่อเพื่อที่อยู่
อาศัยขยายตัวได้ร้อยละ 9 ตลอดจนต้นทุนการระดมทุนในตลาดเงินตลาดทุนอยู่ในระดับต่ำ
นอกจากนี้ กนง. มองว่าควรรักษาขีดความสามารถในการดำเนินนโยบายการเงิน (policy space)
ซึ่งมีจำกัดไว้ใช้ในกรณีที่เกิดความเสี่ยงเพิ่มเติมจากภายนอกในอนาคต

ท่านผู้มีเกียรติครับ

นอกจากแนวโน้มเศรษฐกิจไทยและปัจจัยเสี่ยงที่ต้องคำนึงถึงในการดำเนินธุรกิจแล้ว อีกมิติ
หนึ่งซึ่งมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าแนวโน้มเศรษฐกิจในระยะสั้น ๆ คือ การยกระดับศักยภาพ
การเติบโตของเศรษฐกิจไทยในระยะยาว ซึ่งรวมถึงการสร้างความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจให้แน่นแฟ้น
มากขึ้นกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งเป็นกลุ่มเศรษฐกิจศักยภาพสูง

ในส่วนของภาครัฐ บทบาทสำคัญ คือ การสร้าง “บรรยากาศ” “แรงจูงใจ” และ
“โครงสร้างพื้นฐาน” ที่จะสนับสนุนการยกระดับศักยภาพการเติบโตของเศรษฐกิจไทย
โดยต้องทำงานเชิงรุกและสอดประสานกันอย่างเป็นระบบ ทั้งระหว่างหน่วยงานภาครัฐด้วยกันเอง
และระหว่างภาครัฐกับเอกชน ผมขอยกตัวอย่างที่สำคัญในสามมิติ

ในมิติแรก เป็นที่น่ายินดีที่การแก้ไขกฎหมายและกฎระเบียบให้อึดต่อการดำเนินธุรกิจ หลายเรื่องมีความคืบหน้าไปมาก ตัวอย่างเช่น

- พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ ซึ่งจะช่วยลดขั้นตอนและเวลาในการขออนุญาตจากหน่วยงานราชการ ให้มีกรอบเวลา การพิจารณาที่ชัดเจน และลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ลดโอกาสของ การเรียกร้องผลตอบแทนที่ไม่ควร
- พระราชกฤษฎีกาทบทวนความเหมาะสมของกฎหมายที่กำหนดให้ทุกหน่วยงาน ราชการต้องทบทวนกฎหมายและกฎเกณฑ์ทุก 5 ปี รวมทั้งมีกลไกที่หน่วยงาน ราชการจะต้องทบทวนความเหมาะสมของกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่ถูกร้องเรียนจาก ประชาชนบ่อยครั้งด้วย
- พ.ร.บ. หลักประกันทางธุรกิจ ที่ขยายประเภทของหลักประกันที่ธุรกิจขนาดกลาง และย่อม (SMEs) สามารถใช้เป็นหลักประกันเพื่อเพิ่มโอกาสที่ SMEs จะเข้าถึง สินเชื่อของสถาบันการเงินได้สะดวกขึ้น พ.ร.บ. ฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 2 กรกฎาคมที่จะถึงนี้ ในส่วนของ SMEs ยังมีการเสนอแก้ไข พ.ร.บ. บริษัทประกัน สินเชื่อขนาดย่อม (บสย.) ซึ่งทำให้ บสย. สามารถช่วยเหลือ SMEs ให้เข้าถึงแหล่ง เงินทุนในระบบการเงินได้อย่างกว้างขวางและมีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ในปัจจุบัน
- สำหรับ ธปท. ได้ผลักดันการออก พ.ร.บ. ระบบการชำระเงิน เพื่อให้การกำกับดูแล ระบบการชำระเงินดำเนินการได้อย่างเป็นเอกภาพ รวมทั้งยกระดับการกำกับดูแล มาตรฐานของระบบการชำระเงินไทยให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ซึ่งจะรวมถึง ระบบการชำระเงินของทั้งสถาบันการเงินและผู้ให้บริการที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน รวมทั้งผู้ให้บริการใหม่ ๆ เช่น บริษัท FinTech เพื่อเพิ่มทางเลือกให้แก่ธุรกิจไทย

อีกหนึ่งความคืบหน้าที่สำคัญ ได้แก่ การปฏิรูปโครงสร้างและระบบธรรมาภิบาลของ รัฐวิสาหกิจ ซึ่งประสิทธิภาพของรัฐวิสาหกิจมีความสำคัญยิ่งต่อต้นทุนการทำธุรกิจและการใช้ชีวิตของ

คนไทย ขณะนี้อยู่ระหว่างการเสนอร่าง พ.ร.บ. การพัฒนาการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจต่อ คณะรัฐมนตรี ร่างกฎหมายฉบับนี้จะปฏิรูปการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจในภาพรวม อาทิ การแบ่งแยก บทบาทให้ชัดเจนระหว่างผู้กำหนดนโยบาย ผู้กำกับดูแล และตัวรัฐวิสาหกิจ ปรับปรุงกระบวนการ แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อลดการแทรกแซงทางการเมือง การประเมินผล การเปิดเผยข้อมูลและ ความโปร่งใสของรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนเตรียมพร้อมจัดตั้งบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติขึ้นเพื่อทำหน้าที่ เป็นเจ้าของดูแลรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทแทนประชาชนทั้งประเทศ เพื่อให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพ ของรัฐวิสาหกิจโดยต่อเนื่อง เกิดความยั่งยืนในระยะยาว

การปฏิรูปดังกล่าวไม่เพียงแต่จะช่วยเพิ่มความโปร่งใสและผลการดำเนินงานของ ตัวรัฐวิสาหกิจเอง แต่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสินทรัพย์ที่มีความสำคัญต่อ ยุทธศาสตร์เศรษฐกิจของประเทศ ช่วยให้การแข่งขันระหว่างรัฐวิสาหกิจและธุรกิจเอกชนเท่าเทียมกัน มากขึ้น ซึ่งในที่สุดจะช่วยยกระดับความสามารถในการแข่งขันของเศรษฐกิจไทยโดยรวม

มติที่สอง ภาครัฐได้สร้างแรงจูงใจให้ธุรกิจลงทุนในอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าเพิ่มสูงและ จะช่วยเพิ่มศักยภาพของเศรษฐกิจไทยในอนาคต คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนหรือ BOI ได้ กำหนดกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายที่จะสร้างมูลค่าเพิ่มสูงออกเป็น 12 กลุ่มหรือ cluster รวมทั้ง ให้แรงจูงใจส่งเสริมการลงทุนตามประเภทของกิจกรรมทางธุรกิจจากเดิมที่มุ่งส่งเสริมการลงทุน ตามเขตพื้นที่ นอกจากนี้ รัฐบาลได้สนับสนุนในปี 2559 เป็นปีแห่งการลงทุนโดยได้เพิ่มแรงจูงใจ ด้านภาษีเป็นการทั่วไปด้วย โดยให้ผู้ประกอบการหักรายจ่ายเพื่อการลงทุนในสินทรัพย์ใหม่ได้เป็น จำนวน 2 เท่าของรายจ่ายที่เกิดขึ้นจริง

มติที่สาม คือ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จะช่วยยกระดับหรือ “modernize” เศรษฐกิจไทย ปัจจุบัน กระทรวงการคลังร่วมกับ ธปท. และระบบสถาบันการเงินกำลังดำเนิน โครงการ National E-payment เพื่อวางโครงสร้างพื้นฐานของระบบการชำระเงินแบบ อิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) ซึ่งมีแนวโน้มเติบโตอย่างก้าวกระโดด โครงการ National E-payment จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการชำระเงินและลดต้นทุนของการดำเนินธุรกิจ ลดค่าใช้จ่าย ในการบริหารเงินสด ตลอดจนเป็นกลไกการจ่ายเงินสวัสดิการของภาครัฐให้ตรงกลุ่มประชาชน เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

นอกจากนี้ เมื่อสัปดาห์ที่แล้วคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่ 3 (พ.ศ. 2559 - 2563) ที่ ธปท. และกระทรวงการคลังเสนอ วิสัยทัศน์ของแผนดังกล่าวมุ่งให้ระบบสถาบันการเงินไทยแข่งขันได้ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและธุรกิจที่หลากหลายขึ้นด้วยราคาที่เป็นธรรม และสนับสนุนการเชื่อมโยงการค้าการลงทุนในภูมิภาค ภายใต้การกำกับดูแลเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงิน แนวคิด “**แข่งได้ เข้าถึง เชื่อมโยง ยั่งยืน**” นี้จะเป็นทิศทางหลักของการพัฒนาระบบสถาบันการเงินไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า

ท่านผู้มีเกียรติครับ

นอกจากการยกระดับกรอบกฎเกณฑ์กติกาและโครงสร้างพื้นฐานภายในประเทศแล้ว ความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจภูมิภาคเป็นอีกมิติหนึ่งที่จะมีความสำคัญมากขึ้นเรื่อย ๆ ในขณะที่เราส่งออกสินค้าไปยังเศรษฐกิจหลัก ๆ เช่น สหรัฐฯ ยุโรป และจีน ได้น้อยลง แต่การส่งออกสินค้าไปยังกลุ่มประเทศในภูมิภาค (CLMV) เติบโตได้ดีต่อเนื่อง ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาขยายตัวได้เฉลี่ยประมาณร้อยละ 13 และมีสัดส่วนต่อการส่งออกทั้งหมดเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 6 เมื่อ 5 ปีที่แล้วมาอยู่ที่ร้อยละ 10 ในปี 2558

โครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion) หรือ GMS ครอบคลุมพื้นที่กว่า 2.4 ล้านตารางกิโลเมตร GMS เป็นกลุ่มเศรษฐกิจที่มีศักยภาพสูง เศรษฐกิจขยายตัวได้ถึงร้อยละ 7 ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาขณะที่เศรษฐกิจโลกเติบโตได้เพียงร้อยละ 3.5 ผนวกกับประชากรที่รวมกันมากถึง 300 ล้านคนและเป็นชนชั้นกลางวัยหนุ่มสาวที่กำลังซื้อสูงขึ้นเรื่อย ๆ GMS จะเป็นกลุ่มเศรษฐกิจที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจไทยเพิ่มขึ้น เพราะโครงสร้างของเศรษฐกิจ GMS กับเศรษฐกิจไทยเติมเต็มซึ่งกันและกัน (Complementarities) หลายประเทศในกลุ่ม GMS เป็นแหล่งผลิตวัตถุดิบสำคัญ มีโครงสร้างประชากรวัยแรงงานและค่าแรงต่ำ ซึ่งธุรกิจไทยสามารถใช้เป็นโอกาสในการขยายธุรกิจได้และเป็นตลาดที่สำคัญของสินค้าไทย ขณะที่ไทยมีโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะระบบการเงิน โลจิสติกส์ ธุรกิจบริการ กรอบกฎหมายและความสามารถเชิงเทคนิคและนวัตกรรม ซึ่งจะช่วยให้ไทยสามารถเป็นฐานเชื่อมโยงทางธุรกิจ ในอนุภูมิภาค GMS เพื่อกระตุ้นการค้าการลงทุน สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับห่วงโซ่การผลิต และเป็นศูนย์กระจายสินค้าและเป็นศูนย์กลางด้านการเงินให้แก่อนุภูมิภาค GMS ได้เป็นอย่างดี

ท่านผู้มีเกียรติครับ

กลุ่มประเทศ GMS อาจจะมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจไทย มากกว่าที่ไทยสำคัญต่อกลุ่ม GMS ด้วยซ้ำไป ธปท. จึงมีนโยบายสนับสนุนความเชื่อมโยงด้านการเงินทั้งในภาคธนาคารพาณิชย์ ตลาดการเงิน และระบบการชำระเงิน ในช่วงที่ผ่านมา เงินสกุลท้องถิ่นได้รับความนิยมนำมาใช้ในการชำระค่าสินค้าและบริการโดยเฉพาะตามแนวชายแดน ช่วยลดต้นทุนการค้าเงินบาทโดยเฉพาะในภาวะที่อัตราแลกเปลี่ยนของเงินสกุลหลัก ๆ ผันผวนสูง ซึ่ง ธปท. มีแผนที่จะขยายกลไกการชำระเงินสกุลท้องถิ่นเพิ่มเติมกับประเทศในอนุภูมิภาคคล้ายกับกลไกที่ ธปท. และธนาคารกลางมาเลเซีย จัดตั้งขึ้นเมื่อต้นเดือนนี้

นอกจากนี้ ธปท. ร่วมกับกระทรวงการคลังยังได้ส่งเสริมให้ธุรกิจตั้งศูนย์บริหารเงิน (Treasury Centers) และ International Headquarters เพิ่มขึ้น เพื่อช่วยให้ธุรกิจที่จะเข้าไปลงทุนในกลุ่ม GMS สามารถบริหารเงินจากการประกอบธุรกิจในหลายประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ปัจจุบันได้ให้ใบอนุญาตไปแล้วจำนวนหนึ่งกับบริษัทจากหลากหลายประเทศ

สำหรับธนาคาร ธปท. มีแผนส่งเสริมให้ธนาคารพาณิชย์ไทยขยายธุรกิจไปในภูมิภาคได้มากยิ่งขึ้น และจะเปิดโอกาสให้ธนาคารพาณิชย์ขยายการปล่อยกู้ในสกุลเงินบาทให้แก่ธุรกิจที่จัดตั้งในอนุภูมิภาค GMS ได้โดยตรง นอกจากนี้ ธปท. ยังสนับสนุนบทบาทของธนาคารพาณิชย์ต่างชาติที่ใช้ประเทศไทยเป็นฐานเพื่อขยายธุรกิจไปยังประเทศในกลุ่ม GMS ด้วย เมื่อต้นปีนี้ กลุ่มธนาคารพาณิชย์ใหญ่ของญี่ปุ่นได้ใช้ธนาคารพาณิชย์ไทยในเครือเข้าซื้อกิจการของธุรกิจ Microfinance ในกัมพูชา เป็นต้น

ธปท. หวังว่าในอนาคตความเชื่อมโยงทางการเงินในภูมิภาคจะช่วยลดอุปสรรคการทำธุรกิจเพิ่มโอกาสและศักยภาพของกลุ่มประเทศ GMS ซึ่งจะช่วยเติมเต็มและยกระดับศักยภาพของเศรษฐกิจไทยในอนาคตอีกด้วย

ท่านผู้มีเกียรติครับ

ผมหวังว่าการเสวนาในช่วงต่อไปจะช่วยให้ทุกท่านเข้าใจถึงโอกาสและความท้าทายจากการทำธุรกิจในอนาคต GMS เพิ่มขึ้น รวมทั้งเห็นความสำคัญของเศรษฐกิจอนาคต GMS ที่จะช่วยเติมเต็มให้เศรษฐกิจไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเวลาที่เศรษฐกิจไทยกำลังปรับโครงสร้างในหลายมิติและจะต้องเผชิญกับความผันผวนสูงขึ้นจากการฟื้นตัวอย่างเปราะบางของเศรษฐกิจหลักๆ และความอ่อนไหวในตลาดเงินและตลาดทุนโลก

ท้ายที่สุดผมขอขอบคุณท่านวิทยากรผู้เข้าร่วมการเสวนาทุกท่าน และขอขอบคุณท่านผู้มีเกียรติทุกท่านที่สนใจในกิจกรรมของธนาคารแห่งประเทศไทย ขอขอบคุณครับ